

कुमारी भेदिनी शीता तिल्ला नेत्रा रसायनी । मधुरा
हृन्नी बल्या हप्रा वातविप्रप्रणुत् । गुल्महीहयकद-
हलिकफल्परहरी, हरेत् । यन्त्रग्निरदधविस्फोट-
पणितत्वत्वगामयान् ।

७रुपराजितायां दजम्बुहीपांशभेदे कुमारिकाखण्डे
६सहायां भेदि० । १०सीतायां हेमच० ११बन्ध्याकर्कश्याम्
१२खलैलायां १३भेदिनीपुष्पे । १४तरुणीपुष्पे १५स्यामा-
पक्षिणि राजनि० ।

कुमारोक्तीडनका न० कुमारीभिः क्रीडतेऽनेन क्रीड-करणे
ल्युट् ततः यावादि०स्वार्थे क । कुमारीक्रीडासाधने इव्ये
कुमारीपुत्र ५० । १कानीने कन्याकालोत्पन्ने पुत्रे स च
मातामहपुत्रः कानीनशब्दे विवृतिः । ततः प्रकारवचने
स्थूलादि० कन् । कुमारीपुत्रक तत्सदृशे लि०
कुमारीश्वशुर ५० ६त० । विवाहात् पूर्व धर्षितकन्यायाः
भर्तुः पितरि । ततः प्रकारे स्थूला० कन् । तत्-
सदृशे लि०

कुमाल केलौ अद० चुरा० उभ० अक० सेट् । कुमालयति ते
अचकुमालत् त । कुमालयां बभूव आस चकार चक्रे
कुमालका ५० कुमाल-शुल् । सौवीरदेशे हेमच० ।
कुमुद न० कौ मोदते सुद-क्लिप् ७त० । १कैरवे भेदि० २रक्ती-
वपुले तिका० । कुत्सिता सुदस्य । ३रुपणे लि० भेदि० ।
४अप्रीते च लि० गन्दर० । कुगतिस० । ५कुत्सितभेदे स्त्री
कुमुद न० कौ मोदते सुद-क ७त० । (सुँ दि) कैरवे अमरः ।
“कुमुदान्येव शशाङ्कः सविता बोधयति पङ्कजान्येव”
पञ्चत० । “कुमुदं पिच्छिलं स्निग्धं मधुरं हृदि शीत-
लम्” भाव० प्र० तद्गुणा उक्ताः । २रक्तपद्मे भेदि०
३रुपणे हेमच० । ४कर्पूरे ५० राजनि० अयमर्द्धादि
५शालमलिहीयस्ये वर्षपर्वतभेदे । कुन्दशब्दे उदा० ।
६दक्षिणदिग्गजे अमरः तस्य श्वेतोत्पलनिभत्वा-
त्तथात्वम् । कुं भूमि मोदयति सुद-अन्तर्भूतव्यर्थे-
क । ७विष्णौ “कुमुदः कुन्दरः कुन्दः पर्जन्यः
पावकोऽनिलः” विष्णुस० । ८पद्मे न० तिका० ।
“यस्य बाला बड्यासा दीर्घलाङ्गूलमाश्रिताः । ताम्नाः
पीता शीताश्चैव प्रकीर्णा चोरकर्माश्च” रामा० उक्त
लक्षणे एवाभरभेदे । “सुषेणमैन्दद्विविदैः कुमुदेनाङ्गदेन
च” भा० व० २८८३० । १०विष्णु पारिषदभेदे । “महस्या-
सुचरा विष्णोः प्रत्यपेक्षु दाशुधाः” इत्युपक्रमे कुमुदः कु-
मुदाश्च विष्यकूसेनः पतञ्जराट् भाग० ८, २१, १० ।

११मेरोरुपदम्भगिरिभेदे ५० । “मन्दरोमेरुमन्दरः सुपार्श्वः
कुमुद इत्ययुतयोजनविस्तारोद्धतामेरोरुसहर्षिशमवदम्भ-
गिरय उपकृताः” भा० ५, १६, १ “श्वं कुमुदनिखट्टोदयः
शतवक्त्रोनाम वटस्तस्य स्नात्वेभ्योनीचानाः पयोदधिमधु-
गुडाद्याम्बरमदासनाभरणादयः सर्वं गव कामदुवा
नदाः कुमुदायात् पतनस्तदुत्तरे षाहृतमुपयोजयन्ति” तत्रैव
१२सर्पभेदे कुमुद्वतीशब्दे रघुवाक्यम् । “कुमुदः कुमुदा-
श्च तित्तिरः इलिकस्तथा० भा० व्या० ३५ अ० १२दैत्यभेदे च ।
ततः कुमुदा० चतुरर्थ्यां षक् । कौमुदिकं तत्सन्नि-
कटादौ लि० । तत्रार्थे षक् । कुमुदिकं तत्रार्थे लि०
कुमुदखण्ड न० कुमुदानां समूहः कमला० खण्डच् ।
१कैरवसमूहे । ६त० । २कुमुदस्य भागे
कुमुदगन्ध्या स्त्री कुमुदस्यैव गन्धमर्हति ध्वङ् । कुमुदगन्ध-
युक्तायां स्त्रियां ततः करीषगन्ध्याशब्ददर्शितं कार्यम् ।
कुमुदघ्नी स्त्री सुश्रुतोक्ते क्षीरविषदृक्भेदे । यथा “कुमु-
दघ्नी क्षुही जालक्षीर्याणि क्षीणि क्षीरविषाणि” ।
कुमुदनाथ ५० ६त० । चन्द्रे तस्य प्रकाशेन कुमुदस्य
प्रकाशास्य तथात्वम् । कुमुदपत्न्यादयोऽप्यत्र
कुमुदबन्धु ५० ६त० । चन्द्रे तत्प्रपाशकत्वात्तस्य तथात्वम्
कुमुदहृत् कुमुदबान्धवादयोऽप्यत्र । [न्याम् भरतः ।
कुमुदवती स्त्री कुमुदानि सन्त्यस्यां मत्प मस्य वः । कुमुदि-
कुमुदा स्त्री कुत्सितं मोदते सुद-क टाप् । १कुम्भिकायां
(पाना) २गाम्भारीदृक् भेदि० । ३शालपर्णीदृक् ४कट-
फले राजनि० । संज्ञायां कन् । कटफले अमरः । गौरा०
ङीप् । कुमुदी कटफले स्त्री गन्दरत्ना० ।
कुमुदाकर ५० ६त० । कुमुदस्थाने हृदादौ “कुमुदतीनां
कुमुदाकरैरिव” भावः
कुमुदाच्च ५१ नागभेदे २विष्णु पारिषदभेदे च कुमुदशब्दे उदा०
कुमुदादि ५० पाणिन्युक्ते चतुरर्थ्यां षच्प्रत्ययनिमित्ते
शब्दगणभेदे स च गणः “कुमुद शर्करा न्यपोध इक्कट
सङ्कट कङ्कट गर्त्त वीज परिवाप निर्वाण शकट कच
मधु शिरीष अश्व अश्वत्थ वल्ज यवास कूप विकङ्कट
दश्याम” । कुमुदिकं कुमुदसन्निहृददेशादौ लि० स्त्रियां
पित्वात् ङीप् । तत्रैयोक्ते तदर्थे षच्प्रत्ययनिमित्ते
२शब्दगणभेदे स च गणः । “कुमुद गोमय रथकार
दश्याम अश्वत्थ शालमलि शिरीष मुनिस्थल कुण्डल कट
मधुकर्ष घास कुन्द शुचिकर्ष” । कौमुदिकं तत्सन्नि-
कटदेशादौ लि० स्त्रियां पित्वात् ङीप् ।